

O B S A H.

Předmluva překladatelova. V.

Seznam českých spisů z oboru politického hospodářství, které vyšly o sobě, IX.

Předmluva spisovatelská. XI.

Kniha první.

Pojmy úvodní.

Hlava I.

Co jest věda ekonomická, 1.

§ 1. Definice a předmět politické ekonomie, 1.

§ 2. Čím politická ekonomie není, 3.

Hlava II.

Vztahy politické ekonomie k jiným vědám *mravním a politickým*, 4.

§ 1. Poměr politické ekonomie k filosofii nebo k náboženství, 4.

§ 2. Poměr politické ekonomie ku mravouce, 6.

§ 3. Poměr politické ekonomie ku právu, 8.

§ 4. Poměr politické ekonomie k politice, 9.

§ 5. Poměr politické ekonomie ku právu mezinárodnímu, 10.

§ 6. Poměr politické ekonomie k historii, 11.

§ 7. Poměr politické ekonomie k zeměpisu a statistice, 12.

§ 8. Přirozené zákony v politické ekonomii, 13.

Hlava III.

O statcích, 14.

§ 1. Co jest bohatství nebo-li statek, 14.

§ 2. O potřebách, 16.

§ 3. O lichých potřebách a lichých statech, 18.

Hlava IV.

O hodnotě, 20.

§ 1. O hodnotě, 20.

§ 2. Hodnota užitná a hodnota směnná, 23.

Hlava V.

Methoda bádací, 23.

Hlava VI.

Rozvrh politické ekonomie, 25.

Kniha druhá.

Činitelé výroby a práce produktivná.

Hlava I.

O výrobě statkův, 26.

§ 1. Co jest vyráběti statky? 26.

§ 2. Tři činitelé výrobní, 27.

Hlava II.

Příroda, 27.

Hlava III.

Práce, 28.

§ 1. Co je práce? 28.

§ 2. Produktivnost čili plodnost práce, 31.

§ 3. Odpovědnost, 32.

§ 4. O působení přírody na produktivnost práce, 33.

§ 5. O působení plemen na produktivnost práce, 35.

§ 6. O působení učení filošofického a náboženského na produktivnost práce, 37.

§ 7. O působení mražních citů na produktivnost práce, 41.

§ 8. O působení spravedlivosti na produktivnost práce, 44.

§ 9. O zákonech občanských a jmenovitě o vlastnictví v jich poměru k produktivnosti práce, 46.

§ 10. O působení soustav posloupnosti na produktivnost práce, 47.

§ 11. O působení soustav agrárních na produktivnost práce, 48.

§ 12. O působení soustav odměňování práce na její produktivnost, 50.

§ 13. O působení politické správy na produktivnost práce, 51.

§ 14. Jak působí demokracie na produktivnost práce, 54.

§ 15. Jak svoboda práce působí na produktivnost, 54.

§ 16. Jak působí spolčování a součinnost na produktivnost práce, 55.

§ 17. Jak působí dělba práce na její produktivnost, 56.

§ 18. Jak působí věda v průmyslu užitá na produktivnost práce, 62.

§ 19. Kterak působí vyučování a výchování na produktivnost práce, 64.

§ 20. O překážkách, jež čini nevědomost produktivnosti práce, 66.

Hlava IV.

Výroba hrubá, výroba čistá a náklady výrobní, 68.

Hlava V.

Kapitál, 70.

§ 1. Rozličné druhy kapitálův, 70.

§ 2. Jak se tvoří kapitál, 73.

§ 3. Nářadí a stroj, 75.

§ 4. Umenšíjí-li stroje upotřebování dělníkův anebo jejich mzdu? 78.

§ 5. Jakým spůsobem může stroj přinutit dělníky ku změně zaměstnání, 80.

§ 6. Jakým spůsobem stroje rozmnožují zaměstnání dělníkův, 81.

Hlava VI.

Jakým spůsobem zařizuje se rovnováha mezi výrobou a spotřebou, 82.

Hlava VII.

Rozdílení prací užitečných, 84.

Hlava VIII.

Práce působí na člověka, 85.

Hlava IX.

Práce působí na věci, 86.

- § 1. Industrie extractivní čili průmysl dobývavý, 86.
- § 2. Agrikultura čili rolnictví, 88.
- § 3. Pokroky agrikultury, 90.
- § 4. Polní hospodářství velké a drobné, 92.
- § 5. Průmysl tovární a rukodělný, 94.
- § 6. Podmínky, jichž vyžaduje rozvoj velikého průmyslu, 97.
- § 7. Průmysl dopravní, 98.
- § 8. Je-li veřejná správa povinna stavěti dráhy a zabývati se dopravou? 99.
- § 9. Obchod, 100.

Hlava X.

Kolonie, 101.

Hlava XI.

O společnostech ke sjednocování kapitálů, 106.

Kniha třetí.

Rozdělení a oběh statkův.

Část první.

Rozdělení statkův.

Hlava I.

Rozdělení statkův: důchod, mzda, úrok, 111.

Hlava II.

Kterak a kým děje se rozdělení statkův, 112.

Hlava III.

O zásadách, kterými se řídí rozdělení statkův, 113.

Hlava IV.

Náhrada za spolupůsobení přírody, 114.

- § 1. Renta čili důchod, 114.
- § 2. Theorie renty dle Ricarda a Stuarta Millia, 116.
- § 3. Důvody těch, kdož popřají existenci renty, 117.

Hlava V.

Služné, plat, mzda, 119.

- § 1. Spůsoby náhrady, 119.

- § 2. Železný zákon, 121.
- § 3. Příčiny, jež spůsobují různost platu a mzdy, 122.
- § 4. Nízká mzda nespôsobuje laciného dila, 124.
- § 5. Základ platu, mzdy, 124.
- § 6. Je-li jaká mzda přirozená či normální? 125.
- § 7. O příčinách, jež ustanovují míru mzdy, 126.
- § 8. Zlepšil-li se osud dělníků? 129.

Hlava VI.

O prostředcích ku zlepšení stavu dělnického, 130.

- § 1. Dobročinnost, 130.
- § 2. Kommunismus, 131.
- § 3. Nihilismus, 133.
- § 4. Anarchie, 134.
- § 5. Kollektivismus a organisace práce, 134.
- § 6. Společenstva výrobná, 135.
- § 7. Emigrace čili stěhování se z vlasti, 136.
- § 8. Společenstva a družstva dělnická, 136.
- § 9. Koalice a stávky, 137.
- § 10. Rozmnožení kapitálu a šíření vlastnictví, 138.
- § 11. O poměru mezi zvýšením mzdy a vztřístem lidnatosti, 139.

Hlava VII.

O vztřístu lidnatosti, 139.

Hlava VIII.

Zisk, 144.

- § 1. Pojem a příčina zisku, 144.
- § 2. Je-li výška zisku v opačném poměru k výši mzdy? 145.
- § 3. Zisk stále se zmenšuje, 145.

Hlava IX.

Odměna kapitálu, 146.

- § 1. Co jest úrok, 146.
- § 2. Úrok se stále snižuje, 148.
- § 3. Zákonitosť úroku a zákony proti lichvě, 149.
- § 4. Kterak nadbytek anebo nedostatek hotových peněz působí na míru úrokovou, 152.

Část druhá.

O běh statkův.

Hlava I.

Výměna, 153.

- § 1. Výměna věcná, 153.
- § 2. Užívání peněz: prodej; koupě, 154.
- § 3. Kterak výměna rozmnožuje blahobyt, 156.

Hlava II.

Prodej. — Koupě, 157.

- § 1. Cena, 157.

- § 2. Nabídka a poptávka, a náklady výrobní, 157.
- § 3. Slušná cena, 159.
- § 4. Užitečnost burs, 160.

Hlava III.

Peníze.

- § 1. Povaha a úkony peněz, 161.
- § 2. Rozličné druhy peněz, 162.
- § 3. Hodnota peněz, 165.
- § 4. Je-li nadbytek peněz prospěšný, 166.
- § 5. Soustavy mincovní, 168.
- § 6. Měna jednoduchá (monometalická) a dvojkovová (bimetalická), 172.
- § 7. Zákon Greshamův a zákon Newtonův 173.
- § 8. O zachování soustav mincovních, 174.

Hlava IV.

Úvěr, 175.

- § 1. Co jest úvěr, 175.
- § 2. Výhody a účinky úvěru, 176.
- § 3. Nesnáze úvěru, 180.
- § 4. Listiny úvěrní, 180.
- § 5. Banky, 185.
- § 6. Svoboda zakládání bank emissních, 191.

Hlava V.

Krise peněžní, obchodní a průmyslové, 191.

- § 1. Povaha krisí, 191.
- § 2. Občasnost krisí obchodních a peněžních, 192.
- § 3. Fyzionomie čili tvářnost krisí, 193.
- § 4. Příčiny krisí obchodních a peněžních, 195.
- § 5. Předchozí a hojivé prostředky proti krisím, 196.
- § 6. Krise průmyslové, 196.
- § 7. Krise bursovní čili krachy, 197.

Hlava VI.

Volný obchod a soustava ochranná, 198.

- § 1. Svoboda obchodu, 198.
- § 2. Bilance obchodní, 203.
- § 3. Čeho přívrženci svobodného obchodu neviděli, 204.
- § 4. Soustava dočasně ochrany, 205.
- § 5. Soustava vzájemnosti, 206.
- § 6. Obchodní smlouvy, 207.

Kniha čtvrtá.

Spotřeba statkův.

Hlava I.

O spotřebě statkův, 208.

- § 1. Co znamená spotřebovat statky? 208.

§ 2. Různé druhy spotřeb, 210.

§ 3. Sluší-li povzbuzovati vztah spotřeby? 212.

Hlava II.

Spotřeby soukromé, 213.

§ 1. Spotřeby z přepychu, 213.

§ 2. Pojištování, 218.

Hlava III.

Spotřeby veřejné, 219.

§ 1. O užitku spotřeb veřejných, 219.

§ 2. Činnost státu, 220.

§ 3. Meze činnosti mocí veřejných, 221.

§ 4. Veřejný přepych, 224.

Hlava IV.

Daně, 226.

§ 1. Co jsou daně? 226.

§ 2. Pravidla týkající se ustanovování daní, 226.

§ 3. Na koho spadá břímě daní, 229.

§ 4. Daň jediná, 229.

§ 5. Daně přímé a nepřímé, 230.

§ 6. Budžet, 231.

§ 7. Výpůjčky, 231.

* * *

Rejstřík jmen osobních, 235.

Opravy.

Na str. 20. v řádce II. s hora místo prece čti přece.

> > 43. > > 13. z dolu > Macdonall čti Macdonell.

> > 89. > > 8. > > vynech po jmenu Le Mercier Šárku (,).

> > 187. > > 11. > > > Cuebu čti Chebu.